

“HET FALEN VAN DE MUB”

SUGGESTIES EN WIJZIGINGEN

**INTERSTEDELIJK STUDENTEN OVERLEG
DRIEHARINGSTRAAT 25, 3511 BH UTRECHT
T 030-230 26 66 / F 030-230 44 11
E ISO@ISO.NL / I WWW.ISO.NL**

UTRECHT, MAART 2003

Inhoudsopgave

INHOUDSOPGAVE	1
1. INLEIDING.....	2
2. ALGEMEEN	2
3. PROBLEMEN MET DE MUB.....	3
3.1 INFORMATIEVOORZIENING	3
3.2 COLLEGE VAN DECANEN	3
3.3 POSITIE DECAAN, ONTBREKEN FACULTEITSBESTUUR.....	3
3.4 OPLEIDINGSBESTUUR.....	3
3.5 BEPERKTE INSTEMMINGSRECHTEN	3
3.6 SCHOLING	4
3.7 RAAD VAN TOEZICHT.....	4
4. CONCRETE WIJZIGINGSVOORSTELLEN.....	4
4.1 INFORMATIEVOORZIENING (WHW ART. 9.32, VIJFDE LID).....	4
4.2 COLLEGE VAN DECANEN	4
4.3 POSITIE DECAAN, ONTBREKEN FACULTEITSBESTUUR (WHW, ART. 9.12).....	5
4.4 OPLEIDINGSBESTUUR (WHW ART. 9.17).....	5
4.5 BEPERKTE INSTEMMINGSRECHTEN	5
4.5.1 Advies- en instemmingsrecht (WHW art. 9.33, 9.35 en 9.38).....	5
4.5.2 Instemmingsrecht op begroting (WHW, artikel 2.8) en de richtlijnen aan decanen (WHW art. 9.5).....	5
4.5.3 Keuze uit medezeggenschapsstelsel (WHW art. 9.30).....	5
4.5.4 Studentenstatuut (WHW art. 7.59).....	5
4.5.5 Onderwijs en ExamenRegeling (OER) (WHW art. 7.13).....	6
4.6 SCHOLING	6
4.7 RAAD VAN TOEZICHT (WHW ART. 9.7).....	6
4.8 OVERIGE	6
4.8.1 Procesbevoegdheid faculteitsraad.....	6
BIJLAGE.....	7
RELEVANTE ARTIKELEN UIT DE WHW	7
Artikel 2.8. Begroting	7
Artikel 7.13. Onderwijs- en examenregeling	7
Artikel 7.59. Studentenstatuut.....	8
Artikel 9.5. Richtlijnen aan decanen.....	9
Artikel 9.6. Verantwoordings- en inlichtingenplicht college van bestuur.....	9
Artikel 9.7. Samenstelling raad van toezicht.....	9
Artikel 9.12. Faculteit; decaan.....	10
Artikel 9.14. Taken en bevoegdheden decaan algemeen; faculteitsreglement.....	10
Artikel 9.15. Overige taken en bevoegdheden decaan.....	10
Artikel 9.17. Bestuur opleidingen	11
Artikel 9.30. Keuze uit medezeggenschapsstelsels.....	11
Artikel 9.32. Algemene bevoegdheden en taken universiteitsraad en raadsleden.....	11
Artikel 9.46. Procesbevoegdheid universiteitsraad.....	13
RELEVANTE ARTIKELEN UIT DE WOR	13
Artikel 18.....	13

1. Inleiding

De wet- en regelgeving die ten grondslag ligt aan het universitair bestuur en de universitaire medezeggenschap kent vele manco's. Hoewel de wet de positie en verhouding tussen bestuur en medezeggenschap regelt, blijven er onvolkomenheden bestaan die de medezeggenschap opzadelen met veel vragen, onduidelijkheden en onzekerheden.

Het Interstedelijk Studenten Overleg (ISO) stelt enkele veranderingen voor, die de medezeggenschap de mogelijkheid biedt om volwaardig te functioneren.

Noot: Waar 'universiteitsraad' of 'faculteitsraad' worden genoemd, dient in het geval van een gedeeld stelsel 'universitaire gemeenschappelijke vergadering' cq. 'facultaire gemeenschappelijke vergadering' te worden gelezen.

2. Algemeen

Het ISO is in principe van mening dat de verantwoordelijkheid voor het besturen van een universiteit en faculteit ligt bij het College van Bestuur en faculteitsbestuur. Desondanks doet de huidige wetgeving geen eer aan de positie van studenten en personeelsleden op de instellingen. De universiteit is geen bedrijf, maar een gemeenschap. Als we kijken naar de zo gekoesterde democratie is het ook onverteerbaar dat inspraak van studenten en personeel gereduceerd is tot het 'rommelen in de marge'.

De medezeggenschap dient te beschikken over het instrumentarium dat haar in staat stelt haar taak als vertegenwoordiger van de universitaire gemeenschap uit te oefenen.

De rechten en bevoegdheden waarover medezeggenschapsraden beschikken, zoals vastgelegd in hoofdstuk 9 'medezeggenschap' uit de Wet op het Hoger onderwijs en Wetenschappelijk onderzoek (WHW), zijn bedoeld als wettelijk minimumkader. Het ISO is van mening dat er op te weinig universiteiten gebruik wordt gemaakt van de mogelijkheid om meerdere rechten en bevoegdheden te definiëren. De nu gedefinieerde basis is veel te smal en levert de raden over aan de welwillendheid van de bestuurder wat betreft de uitbreiding van rechten. Ook dient er duidelijkheid te bestaan over de status en waarde van de rechten en bevoegdheden.

Het ISO onderkent dat een structuurverandering nooit alle problemen rond medezeggenschap zal oplossen en dat 'cultuur' hierin een grote rol speelt. Ook de inzet van de medezeggenschapsraden zelf is essentieel voor een goed functionerende medezeggenschap. We zijn echter op een punt gekomen waar de medezeggenschap ten onder dreigt te gaan aan de regelingen die ten grondslag liggen van haar bestaan. Een medezeggenschap die niets in de melk te brokkelen heeft, gaat onvermijdelijk ten onder.

3. Problemen met de MUB

De problemen waarmee de medezeggenschap wordt geconfronteerd zijn al jaren bekend, maar toch is er niets mee gedaan. De commissie Datema concludeerde in 1998 al dat de wet tekort komt. Voor de volledigheid stippen we de belangrijkste punten van kritiek nog even aan.

3.1 Informatievoorziening

De informatievoorziening aan de raden is vaak onvolledig en stukken komen veelal te laat. Om goed te kunnen functioneren dienen raden te beschikken over dezelfde informatie/adviezen waarover het bestuur beschikt. Het initiatief voor deze informatieoverdracht dient bij de bestuurder te liggen.

Het ISO is van mening dat het bestuur alle informatie dient te verstrekken betreffende zijn voorgenomen besluiten en andere handelingen. Dit recht dient te worden vastgelegd in een apart artikel.

3.2 College van Decanen

Op elke universiteit vindt overleg plaats tussen de het College van Bestuur en de verzamelde decanen. Dit overleg dient ter advisering van het College en heeft op elke instellingen de positie bereikt van 'medebestuurdsorgaan'. Het CvB richt zich voor het zoek van draagvlak binnen de instelling teveel op het College van Decanen i.p.v. op de medezeggenschap. Voor de medezeggenschap is het onduidelijk wat de bevoegdheden van dit orgaan zijn. Omdat deze overleggen vertrouwelijk zijn, is er veel wantrouwen ontstaan en heeft de medezeggenschap het gevoel buitenspel te worden gezet.

Het ISO pleit voor formalisering van het College van Decanen als overlegorgaan van het CvB.

3.3 Positie decaan, ontbreken faculteitsbestuur

De positie van de decaan is met de invoering van integraal management veel kwetsbaarder geworden. Op veel plaatsen is gekozen voor een eenhoofdig faculteitsbestuur, waardoor die positie er alleen maar kwetsbaarder op wordt. Om dit te ondervangen zijn op een aantal universiteiten managementteams ingericht, die, met de decaan samen, functioneren als faculteitsbestuur. Op deze manier wordt de wet omzeild die voorschrijft dat er een studentadviseur in het faculteitsbestuur moet plaatshebben.

Het ISO pleit voor afschaffing van de mogelijkheid van een eenhoofdig faculteitsbestuur.

3.4 Opleidingsbestuur

Op veel plaatsen is gekozen voor een eenhoofdig opleidingsbestuur. Hierdoor is het functioneren van opleidingscommissies te veel afhankelijk van de persoonlijke invulling van de opleidingsdirecteur.

Het ISO pleit voor het afschaffen van de mogelijkheid van een eenhoofdig opleidingsbestuur, iets wat toch al niet de bedoeling van de wet was.

3.5 Beperkte instemmingsrechten

Uit de praktijk blijkt dat de medezeggenschap op veel plaatsen zoveel mogelijk buiten spel wordt gezet. Ze worden pas in een laat stadium betrokken en worden

vaak geconfronteerd met besluiten die in een dermate ver gevorderd stadium zijn, dat er nauwelijks nog invloed op uit te oefenen is.

Om de medezeggenschap echt 'body' te geven is het belangrijk om de instemmingsrechten van de medezeggenschap uit te breiden. Er moet in ieder geval aanvullend instemmingsrecht komen op de begroting, de meerjarenraming, de richtlijnen aan decanen en de Onderwijs en ExamenRegeling (OER). Pas dan kan de medezeggenschap de plaats in de universitaire gemeenschap afdwingen die minister Ritzen (en met hem de Tweede kamer) voor ogen had.

3.6 Scholing en faciliteiten

Vaak blijkt dat de kennis en vaardigheden van de medezeggenschap te beperkt zijn. Raden en commissies beginnen veelal met een kennisachterstand aangezien het lidmaatschap maar van beperkte duur is. Ook kan men niet terugvallen op de brede ondersteuning, zowel juridisch en facilitair, waarover het bestuur wel kan beschikken. Op maar twee universiteiten liggen scholingsreglementen, terwijl deze wel overal verplicht zijn.

Het ISO pleit voor het opnemen van een sterk artikel t.a.v. scholing in de WHW. Dit artikel zou moeten zijn gebaseerd op artikel 18 van de Wet op de OndernemingsRaden (WOR). Ook dienen de raden middelen tot hun beschikking te krijgen waarmee ze hun wettelijk taken kunnen uitoefenen,.

3.7 Raad van Toezicht

De relatie tussen de Raad van Toezicht (RvT) en de medezeggenschap is onduidelijk. De RvT is de grote onbekende van de universiteit, niemand weet wat de taken van deze raad precies zijn en wat zij bespreekt met het College van Bestuur (CvB). Daarnaast is het nog steeds onduidelijk wat "met bijzonder vertrouwen van de medezeggenschap" inhoudt. Van deze relatie is vaak niets te merken. Ook in de benoemingsprocedure is grote onduidelijkheid over hoe aan deze relatie invulling moet worden gegeven. De RvT benoemt de leden van het CvB, terwijl het CvB ook invloed heeft op de voordracht van namen bij de Minister van OCW, die op zijn beurt de leden van de RvT benoemt.

Het ISO pleit voor een lid van de RvT dat wordt benoemd op voordracht van de medezeggenschap. Ook moet er duidelijker invulling gegeven worden aan het bijzondere vertrouwen door de RvT (en dat lid in het bijzonder) toezicht te laten houden op het functioneren van de medezeggenschap. Daarnaast moeten de agenda's en notulen van het overleg van de RvT met het CvB beschikbaar zijn voor de universiteitsraad.

4. Concrete wijzigingsvoorstellen

4.1 Informatievoorziening (WHW art. 9.32, vijfde lid)

Het geformuleerde artikel voldoet in deze zin niet, dat het niet opportuun is om te verwachten dat het bestuur de medezeggenschap voorziet met alle informatie die de raden nodig hebben om te functioneren.

Het bestuur dient alle informatie te verstrekken betreffende zijn voorgenomen besluiten en andere handelingen (in analogie naar art. 9.6). Dit recht dient te worden vastgelegd in een apart artikel.

4.2 College van Decanen

Aan de wet wordt een artikel toegevoegd dat bepaalt dat er een College van Decanen (CvD) is; een adviesorgaan van het College van Bestuur, dat bestaat uit de decanen van alle faculteiten. Het College van Bestuur stelt een reglement vast voor het College van Decanen vast. In dit reglement worden aanvullende regelingen getroffen met betrekking tot vergaderfrequentie en bevoegdheden. Dit reglement wordt ter instemming voorgelegd aan de universiteitsraad.

4.3 Positie decaan, ontbreken faculteitsbestuur (WHW, art. 9.12)

In de wet wordt de mogelijkheid van enkel een decaan als bestuurder van een faculteit geschrapt.

4.4 Opleidingsbestuur (WHW art. 9.17)

De mogelijkheid om af te wijken van een meerhoofdig bestuur van elke opleiding wordt geschrapt.

4.5 Beperkte instemmingsrechten

4.5.1 Advies- en instemmingsrecht (WHW art. 9.33, 9.35 en 9.38)

Het advies- en instemmingsrecht, waarover medezeggenschapsraden beschikken, biedt weinig soelaas. Oorzaak hiervan is de onduidelijkheid over de waarde van een advies of het verlenen van instemming, dit komt voort uit de magere geschillenprocedure die gekoppeld aan het onthouden van instemming of een negatief advies.

De landelijke geschillencommissie dient geschillen niet alleen marginaal, maar ook integraal te toetsen. Dit zal raden, immers de gekozen vertegenwoordiging van personeel en studenten, de mogelijkheid geven om daadwerkelijk op basis van inhoud met de bestuurder te discussiëren.

4.5.2 Instemmingsrecht op begroting (WHW, artikel 2.8) en de richtlijnen aan decanen (WHW art. 9.5)

De universiteitsraad dient instemmingsrecht te hebben op de begroting en de richtlijnen bedoeld in artikel 9.5 van de WHW. Het gaat hier om de richtlijnen die het College van Bestuur kan vaststellen met het oog op de organisatie en coördinatie van de uitoefening van de in de artikelen 9.14, derde lid (vaststelling faculteitsreglement) en 9.15, eerste lid (overige taken decaan).

4.5.3 Keuze uit medezeggenschapsstelsel (WHW art. 9.30)

De universiteitsraad zou de mogelijkheid moeten hebben om het besluit te nemen over de keuze voor het medezeggenschapsstelsel. Dit besluit is geldig voor een door de medezeggenschapsraad te bepalen termijn. Dit is in principe in strijd met de verantwoordelijkheidsverdeling tussen bestuur en medezeggenschap, maar onvermijdelijk, aangezien de universitaire gemeenschap zelf dient te bepalen hoe medezeggenschap plaatsvindt.

4.5.4 Studentenstatuut (WHW art. 7.59)

Het instemmingsrecht dat de universiteitsraad heeft op het studentenstatuut is een papieren tijger. Het studentenstatuut is een verzameling van regelingen die betrekking hebben op studentzaken. Aan dit stuk an sich kunnen nooit rechten worden ontleend, alleen aan de achterliggende regelingen. Aangezien de achterliggende regelingen vaak onttrokken zijn van instemming kan de universiteitsraad volgens de huidige geschillenregeling nooit zijn instemming onthouden.

Het studentenstatuut moet niet langer een beschrijving of weergave van bestaande regelingen zijn, maar naar analogie van het Bestuurs- en BeheersReglement (BBR) , een stuk waaraan rechten kunnen worden ontleend.

4.5.5 Onderwijs en ExamenRegeling (OER) (WHW art. 7.13)

De faculteitsraad heeft nu instemmingsrecht op de volledige OER, met uitzondering van de onderdelen genoemd in WHW art. 7.13, tweede lid, a t/m g. Deze instemmingsbevoegdheid zou moeten worden uitgebreid worden naar de volledige inhoud van de OER.

4.6 Scholing

In de WHW wordt een artikel opgenomen analoog aan het gestelde in artikel 18 van de WOR.

4.7 Raad van Toezicht (WHW art. 9.7)

De Minister zou één lid in de Raad van Toezicht van de instelling moeten benoemen op voordracht van de universiteitsraad.

4.8 Overige

4.8.1 Procesbevoegdheid faculteitsraad

Naar analogie van WHW art. 9.46, dient ook de faculteitsraad in rechte te kunnen optreden.

Bijlage

Relevante artikelen uit de WHW

Artikel 2.8. Begroting

1. Het instellingsbestuur stelt jaarlijks, voorafgaand aan het desbetreffende begrotingsjaar, voor de instelling een begroting vast. Het zendt de begroting, alsmede wijzigingen van de begroting, binnen veertien dagen na de vaststelling ter kennis aan Onze minister. Het begrotingsjaar valt samen met het kalenderjaar. Het bestuur van een in artikel 1.13, eerste lid, bedoelde universiteit, neemt bij de vaststelling van de begroting, onderscheidenlijk wijziging van de begroting de vastgestelde rijksbijdrage ten behoeve van het academisch ziekenhuis in acht.
2. De begroting behelst een raming van de inkomsten en uitgaven alsmede van de baten en lasten van de instelling en dient in evenwicht te zijn. De in de begroting voorziene inkomsten uit de rijksbijdrage sluiten aan op de voor het desbetreffende begrotingsjaar door Onze minister geraamde, onderscheidenlijk vastgestelde en in voorkomende gevallen nader vastgestelde rijksbijdrage.
3. Het instellingsbestuur draagt zorg voor wijziging van de begroting indien de vastgestelde rijksbijdrage afwijkt van de in de begroting opgenomen geraamde rijksbijdrage, alsmede in geval van een nader vastgestelde rijksbijdrage.
4. Het instellingsbestuur doet de noodzakelijke uitgaven binnen de grenzen van de vastgestelde of gewijzigde begroting.
5. Af- en overschrijving op de uitgaafposten van de begroting kunnen door het instellingsbestuur geschieden in de gevallen, voorzien in de door dat bestuur terzake vast te stellen regels.

Artikel 7.13. Onderwijs- en examenregeling

1. Het instellingsbestuur stelt voor elke door de instelling aangeboden opleiding of groep van opleidingen een onderwijs- en examenregeling vast.
2. In de onderwijs- en examenregeling worden, onverminderd het overigens in deze wet terzake bepaalde, ten minste geregeld:
  - a. de inhoud van de opleiding en van de daaraan verbonden examens,
  - b. de inhoud van de afstudeerrichtingen binnen een opleiding,
  - c. de kwaliteiten op het gebied van kennis, inzicht en vaardigheden die een student zich bij beëindiging van de opleiding moet hebben verworven,
  - d. waar nodig, de inrichting van praktische oefeningen,
  - e. de studielast van de opleiding en van elk van de daarvan deel uitmakende onderwijseenheden,
  - f. de nadere regels, bedoeld in de artikelen 7.8b, zesde lid, en 7.9, vijfde lid,
  - g. ten aanzien van welke masteropleidingen toepassing is gegeven aan artikel 7.4a, zevende lid,
  - h. het aantal en de volgtijdelijkheid van de tentamens alsmede de momenten waarop deze afgelegd kunnen worden,
  - i. de voltijdse, deeltijdse of duale inrichting van de opleiding,
  - j. waar nodig, de volgorde waarin, de tijdvakken waarbinnen en het aantal malen per studiejaar dat de gelegenheid wordt geboden tot het afleggen van de tentamens en examens,
  - k. waar nodig, de geldigheidsduur van met goed gevolg afgelegde tentamens, behoudens de bevoegdheid van de examencommissie die geldigheidsduur te verlengen,
  - l. of de tentamens mondeling, schriftelijk of op een andere wijze worden afgelegd, behoudens de bevoegdheid van de examencommissie in bijzondere gevallen anders te bepalen,

- m. de wijze waarop lichamelijk of zintuiglijk gehandicapte studenten redelijkerwijs in de gelegenheid worden gesteld de tentamens af te leggen,
- n. de openbaarheid van mondeling af te nemen tentamens, behoudens de bevoegdheid van de examencommissie in bijzondere gevallen anders te bepalen,
- o. de termijn waarbinnen de uitslag van een tentamen bekend wordt gemaakt alsmede of en op welke wijze van deze termijn kan worden afgeweken,
- p. de wijze waarop en de termijn gedurende welke degene die een schriftelijk tentamen heeft afgelegd, inzage verkrijgt in zijn beoordeelde werk,
- q. de wijze waarop en de termijn gedurende welke kennis genomen kan worden van vragen en opdrachten, gesteld of gegeven in het kader van een schriftelijk afgenomen tentamen en van de normen aan de hand waarvan de beoordeling heeft plaatsgevonden,
- r. de gronden waarop de examencommissie voor eerder met goed gevolg afgelegde tentamens of examens in het hoger onderwijs, dan wel voor buiten het hoger onderwijs opgedane kennis of vaardigheden, vrijstelling kan verlenen van het afleggen van een of meer tentamens,
- s. waar nodig, dat het met goed gevolg afgelegd hebben van tentamens voorwaarde is voor de toelating tot het afleggen van andere tentamens,
- t. waar nodig, de verplichting tot het deelnemen aan praktische oefeningen met het oog op de toelating tot het afleggen van het desbetreffende tentamen, behoudens de bevoegdheid van de examencommissie vrijstelling van die verplichting te verlenen, al dan niet onder oplegging van vervangende eisen,
- u. de bewaking van studievoortgang en de individuele studiebegeleiding, en
- v. de wijze van beoordeling door het instellingsbestuur van gevallen als bedoeld in artikel 7.31a, derde lid.

3. In de onderwijs- en examenregeling wordt met het oog op de doorstroming van personen aan wie een graad als bedoeld in als bedoeld in artikel 7.10a, eerste lid, is verleend, voor elke bacheloropleiding in het wetenschappelijk onderwijs of in een voorkomend geval voor een afstudeerrichting binnen een bacheloropleiding ten minste een masteropleiding aangewezen die aansluit op die bacheloropleiding of die afstudeerrichting.

4. De in het derde lid bedoelde masteropleiding wordt aan de desbetreffende universiteit aangeboden, tenzij er uitzonderlijke redenen zijn waardoor dit niet mogelijk is. In dat geval kan het instellingsbestuur van deze universiteit met een andere universiteit overeenkomen dat de betreffende masteropleiding aan die andere universiteit wordt aangeboden. De desbetreffende overeenkomst regelt de wijze waarop de doorstroming van personen, bedoeld in het derde lid, wordt gewaarborgd. De overeenkomst behoeft de voorafgaande instemming van de medezeggenschapsorganen van de betrokken universiteiten.

Artikel 7.59. Studentenstatuut

- 1.** Het instellingsbestuur stelt het studentenstatuut vast en maakt dit bekend.
- 2.** Het instellingsbestuur reikt aan iedere student bij de eerste inschrijving voor een opleiding het studentenstatuut uit. Indien noodzakelijk reikt het instellingsbestuur ook bij inschrijving voor een volgend studiejaar het studentenstatuut uit.
- 3.** Het studentenstatuut omvat een opleidingsspecifiek deel en een instellingsspecifiek deel.
- 4.** Het opleidingsspecifiek deel bevat in elk geval:
  - a. een beschrijving van de studieopbouw en de ondersteunende faciliteiten die de student door de instelling worden aangeboden, waaronder in ieder geval worden begrepen:
    - 1°. informatie over de opzet, organisatie en uitvoering van het onderwijs,
    - 2°. de studentenvoorzieningen, en
    - 3°. de faciliteiten betreffende de studiebegeleiding,

b. de vastgestelde onderwijs- en examenregeling, bedoeld in artikel 7.13, eerste lid, en

c. een beschrijving van procedures die in aanvulling op de procedures, bedoeld in het vijfde lid onder *b* ten 2°, op de opleiding van toepassing zijn.

5. Het instellings specifiek deel bevat in elk geval:

a. een beschrijving van de rechten en verplichtingen van de studenten, voortvloeiende uit het bepaalde bij of krachtens de wet, en

b. een overzicht van de regelingen die beogen de rechten van studenten te beschermen, waarin worden opgenomen:

1°. een beschrijving van de procedures voor bezwaar en beroep binnen de instelling, alsmede van de beroepsrechten die kunnen worden ontleend aan deze wet en andere wettelijke regelingen, en

2°. een beschrijving van aanvullende procedures ter bescherming van de rechten van studenten die door het instellingsbestuur worden getroffen.

Artikel 9.5. Richtlijnen aan decanen

Het college van bestuur kan richtlijnen vaststellen met het oog op de organisatie en coördinatie van de uitoefening van de in de artikelen 9.14, derde lid, en 9.15, eerste lid, bedoelde bevoegdheden.

Artikel 9.6. Verantwoordings- en inlichtingenplicht college van bestuur

1. Het college van bestuur is verantwoording verschuldigd aan de raad van toezicht.

2. Het college van bestuur verstrekt de raad van toezicht de gevraagde inlichtingen betreffende zijn besluiten en andere handelingen.

3. Het college van bestuur verstrekt Onze minister de gevraagde inlichtingen omtrent de universiteit.

Artikel 9.7. Samenstelling raad van toezicht

1. De raad van toezicht bestaat uit ten minste drie en ten hoogste vijf leden.

2. De voorzitter en de andere leden worden door Onze minister benoemd, geschorst en ontslagen. Bij de benoeming wordt zoveel mogelijk rekening gehouden met een evenwichtige verdeling van de zetels over mannen en vrouwen. Onze minister benoemt een lid dat in het bijzonder het vertrouwen geniet van de universiteitsraad, dan wel het vertrouwen geniet van de ondernemingsraad en het orgaan dat op grond van de medezeggenschapsregeling, bedoeld in artikel 9.30, derde lid, tweede volzin, is ingesteld, gezamenlijk. De benoeming geschiedt voor een periode van ten hoogste vier jaren.

3. Alvorens tot benoeming of ontslag van een lid van de raad van toezicht over te gaan, hoort Onze minister de universiteitsraad, dan wel de ondernemingsraad en het orgaan binnen de universiteit dat op grond van de medezeggenschapsregeling, bedoeld in artikel 9.30, derde lid, tweede volzin, is ingesteld, vertrouwelijk over het door hem voorgenomen besluit tot benoeming of ontslag. Titel 2 van dit hoofdstuk is niet van toepassing. Het horen geschiedt op een zodanig tijdstip dat het van wezenlijke invloed kan zijn op de besluitvorming.

4. Een lid kan om gewichtige redenen tussentijds worden ontslagen.

5. Een lid van de raad van toezicht kan niet tevens:

a. voor het merendeel van zijn arbeidstijd personeelslid zijn van een in de bijlage van deze wet opgenomen universiteit of voor het merendeel werkzaam zijn aan een onderzoeksinstituut of onderzoekschool,

b. werkzaam zijn bij een departement van algemeen bestuur, of

c. lid zijn van de Eerste of Tweede Kamer der Staten-Generaal.

6. Het college van bestuur voorziet in de administratieve ondersteuning van de raad van toezicht.

7. De leden van het college van bestuur wonen de vergaderingen van de raad van toezicht bij, tenzij de raad anders beslist. Zij hebben daarin een adviserende stem.

8. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden regels vastgesteld omtrent toelagen en tegemoetkomingen aan de leden van de raad van toezicht.

Artikel 9.12. Faculteit; decaan

1. De verzorging van het onderwijs en de beoefening van de wetenschap geschieden in de faculteit. Aan het hoofd van de faculteit staat de decaan van de faculteit.
2. In afwijking van het eerste lid kan in het bestuurs- en beheersreglement worden bepaald dat aan het hoofd van de faculteit een bestuur staat, bestaande uit de decaan van de faculteit, tevens voorzitter, en een of meer andere leden. Indien de eerste volzin toepassing heeft gevonden, wordt in deze titel en in titel 2 met uitzondering van artikel 9.13, vierde en zesde lid, onder decaan tevens verstaan het bestuur van de faculteit. Indien aan het hoofd van de faculteit een meerhoofdig bestuur staat, wordt een student van de desbetreffende faculteit in de gelegenheid gesteld de vergaderingen van dit bestuur bij te wonen in welke vergaderingen deze student een adviserende stem heeft. In het bestuurs- en beheersreglement wordt bepaald, op welke wijze de in de vorige volzin bedoelde student wordt aangewezen.
3. Indien een universiteit slechts een faculteit omvat:
  - a. is de rector magnificus tevens decaan,
  - b. staat aan het hoofd van de faculteit een bestuur,
  - c. wordt in deze titel en in titel 2 met uitzondering van artikel 9.13, vierde en zesde lid, onder decaan tevens verstaan het bestuur van de faculteit, en
  - d. worden de taken en bevoegdheden van het bestuur van de faculteit uitgeoefend door het college van bestuur.
4. Een lid van het bestuur van de faculteit kan niet tevens lid zijn van de faculteitsraad van die faculteit.

Artikel 9.14. Taken en bevoegdheden decaan algemeen; faculteitsreglement

1. De decaan is belast met de algemene leiding van de faculteit. De decaan is voorts belast met het bestuur en de inrichting van de faculteit voor het onderwijs en de wetenschapsbeoefening.
2. De decaan werkt mede aan het bestuur van de universiteit door onder meer het plegen van overleg met het college van bestuur terzake van de voorbereiding van het instellingsplan en de begroting.
3. Onverminderd artikel 9.5 stelt de decaan ter nadere regeling van het bestuur en de inrichting van de faculteit het faculteitsreglement vast.
4. Het faculteitsreglement behoeft de goedkeuring van het college van bestuur. De goedkeuring kan slechts worden onthouden wegens strijd met het recht of het algemeen belang.
5. Indien binnen een door het college van bestuur te bepalen termijn het faculteitsreglement niet of niet volledig is vastgesteld, stelt het college van bestuur het reglement of het ontbrekende gedeelte daarvan vast.

Artikel 9.15. Overige taken en bevoegdheden decaan

1. De decaan is, onverminderd artikel 9.5, voorts belast met:
  - a. het vaststellen van de onderwijs- en examenregeling, bedoeld in artikel 7.13, alsmede de regelmatige beoordeling daarvan,
  - b. het vaststellen van algemene richtlijnen voor de wetenschapsbeoefening,
  - c. het vaststellen van het jaarlijks onderzoekprogramma van de faculteit,
  - d. het houden van toezicht op de uitvoering van de onderwijs- en examenregeling en op het jaarlijks onderzoekprogramma, alsmede het uitbrengen van regelmatig verslag hieromtrent aan het college van bestuur,
  - e. het instellen van de examencommissies en de commissie, bedoeld in artikel 7.29, eerste lid, alsmede de benoeming van de leden van die commissies,
  - f. de uitvoering van de artikelen 7.8b en 7.9, met uitzondering van de aanwijzing van opleidingen, bedoeld in de artikelen 7.8b, derde lid, en 7.9, eerste lid,

- g. het vaststellen van nadere regels omtrent de wijze waarop vrijstelling als bedoeld in de artikelen 7.25, vierde lid, 7.28, tweede tot en met vierde lid, en 7.29, eerste lid, kan worden verkregen, en
  - h. het sluiten van een gemeenschappelijke regeling ten behoeve van een of meer opleidingen met een of meer decanen van andere faculteiten.
2. De decaan oefent het recht tot voordracht, bedoeld in artikel 7.19, tweede lid, uit.
  3. In het bestuurs- en beheersreglement worden regels gesteld omtrent de bevoegdheid, bedoeld in het eerste lid, onder h.

Artikel 9.17. Bestuur opleidingen

1. De decaan voorziet in een meerhoofdig bestuur van elke opleiding die in de faculteit is ingesteld. In afwijking van de eerste volzin kan volstaan worden met een opleidingsdirecteur.
2. Indien in een meerhoofdig bestuur wordt voorzien, maakt daarvan een student deel uit.
3. In het faculteitsreglement worden nadere regels gesteld omtrent het bestuur van de opleidingen.
4. Een lid van het bestuur van de opleiding kan niet tevens lid zijn van de opleidingscommissie van die opleiding.
5. Voor de toepassing van dit artikel kan onder opleiding mede worden begrepen een bacheloropleiding en een of meer daarop aansluitende masteropleidingen.

Artikel 9.30. Keuze uit medezeggenschapsstelsels

1. Het college van bestuur besluit:
  - a. dat de Wet op de ondernemingsraden met uitzondering van hoofdstuk VII B van toepassing is op de universiteit, dan wel
  - b. dat de onder a bedoelde wet niet van toepassing is op de universiteit.
2. Een besluit als bedoeld in het eerste lid kan telkens opnieuw worden genomen, doch niet eerder dan nadat vijf jaren zijn verstreken sedert het van kracht worden van het vorige besluit terzake.
3. Het besluit, bedoeld in het eerste lid aanhef en onderdeel a, stelt de paragrafen 1 tot en met 6 van deze titel buiten werking voor de desbetreffende universiteit. Dit besluit gaat gepaard aan de vaststelling door het college van bestuur van een medezeggenschapsregeling ten behoeve van de studenten binnen de universiteit en haar faculteiten, die ten minste gelijkwaardig is aan het bepaalde in de paragrafen 1 tot en met 5 van deze titel.
4. Ten gevolge van het besluit, bedoeld in het eerste lid aanhef en onderdeel b, zijn de paragrafen 1 tot en met 6 van deze titel van toepassing op de desbetreffende universiteit.
5. In het geval dat het eerste lid aanhef en onderdeel a toepassing heeft gevonden, behoeft het college van bestuur de voorafgaande instemming van de ondernemingsraad voor het door het college van bestuur te nemen besluit met betrekking tot de keuze uit de medezeggenschapsstelsels, bedoeld in het eerste lid.
6. De commissie voor geschillen, bedoeld in artikel 9.39, neemt kennis van geschillen op verzoek van het college van bestuur, indien het college van bestuur ten aanzien van een, na overleg al dan niet gewijzigd, te nemen besluit dat ingevolge het vijfde lid, instemming behoeft, de vereiste instemming niet heeft verworven en het college van bestuur zijn voorstel wenst te handhaven. De artikelen 9.40, derde en vijfde lid, en 9.41 zijn van overeenkomstige toepassing.

Artikel 9.32. Algemene bevoegdheden en taken universiteitsraad en raadsleden

1. Het college van bestuur stelt de universiteitsraad ten minste twee maal per jaar in de gelegenheid de algemene gang van zaken in de universiteit met hem te bespreken. Het college van bestuur en de raad komen met elkaar bijeen, indien

daarom onder opgave van redenen wordt verzocht door het college van bestuur, de raad, het deel van de raad dat uit en door het personeel is gekozen, of het deel van de raad dat uit en door de studenten is gekozen.

2. De raad is bevoegd over alle aangelegenheden de universiteit betreffende aan het college van bestuur voorstellen te doen en standpunten kenbaar te maken. Het college van bestuur brengt op de voorstellen, bedoeld in de eerste volzin, binnen drie maanden een schriftelijke, met redenen omklede reactie uit aan de raad in de vorm van een voorstel. Alvorens over te gaan tot het uitbrengen van de in de vorige volzin bedoelde reactie, stelt het college van bestuur de raad ten minste eenmaal in de gelegenheid met hem overleg te plegen over zijn voorstel.

3. De raad bevordert naar vermogen openheid, openbaarheid en onderling overleg in de universiteit.

4. De raad waakt voorts in de universiteit in het algemeen tegen discriminatie op welke grond dan ook en bevordert in het bijzonder de gelijke behandeling van mannen en vrouwen alsmede de inschakeling van gehandicapten en allochtonen. Het reglement voor de raad, bedoeld in artikel 9.34, bepaalt of de raad een overeenkomstige bevoegdheid bezit als bedoeld in artikel 12, tweede lid aanhef en onderdeel *d*, van de Algemene wet gelijke behandeling. In dat geval is artikel 21, tweede lid, van de Wet gelijke behandeling van mannen en vrouwen van overeenkomstige toepassing voor wat betreft het onderscheid, bedoeld in die wet of in artikel 646 van Boek 7 van het Burgerlijk Wetboek.

5. Het college van bestuur verstrekt de raad aan het begin van het studiejaar schriftelijk de basisgegevens met betrekking tot de samenstelling van het college van bestuur, de raad van toezicht, de organisatie binnen de universiteit en de hoofdpunten van het reeds vastgestelde beleid. Het college van bestuur stelt de raad ten minste eenmaal per jaar schriftelijk in kennis van het door hem in het afgelopen jaar gevoerde beleid en van de beleidsvoornemens voor het komende jaar ten aanzien van de universiteit op financieel, organisatorisch en onderwijskundig gebied. Het college van bestuur stelt de raad onverwijld in kennis van voornemens met betrekking tot de aangelegenheden, beschreven in het instellingsplan. Voorts verschaft het college van bestuur de raad, al dan niet gevraagd, tijdig alle inlichtingen die deze voor de vervulling van zijn taak redelijkerwijze nodig heeft.

6. Indien bij een bepaalde vergadering of een onderdeel daarvan een bij uitstek persoonlijk belang van een van de leden van de raad in het geding is, kan de raad bepalen dat het betrokken lid aan die vergadering of dat onderdeel daarvan niet deelneemt. De raad bepaalt dan tevens dat de behandeling van de desbetreffende aangelegenheid in een besloten vergadering plaats heeft.

7. De raad doet jaarlijks schriftelijk verslag van zijn werkzaamheden en draagt er zorg voor dat alle bij de universiteit betrokkenen van het verslag kennis kunnen nemen. De raad draagt er zorg voor dat de agenda's en verslagen van de vergaderingen van de raad worden toegezonden aan het college van bestuur, aan de faculteitsraden en aan de eventuele commissies, bedoeld in artikel 9.47, en ter inzage worden gelegd op een algemeen toegankelijke plaats op de universiteit ten behoeve van belangstellenden. De raad stelt de in de vorige volzin bedoelde commissies ten minste eenmaal per jaar in de gelegenheid om over aangelegenheden die de desbetreffende commissie in het bijzonder aangaan, met hem overleg te voeren.

8. Het college van bestuur draagt er jegens de raad zorg voor dat de leden van de raad niet uit hoofde van hun lidmaatschap daarvan worden benadeeld in hun positie met betrekking tot de universiteit. De eerste volzin is van overeenkomstige toepassing ten aanzien van kandidaat-leden en voormalige leden.

9. De beëindiging anders dan op eigen verzoek van de betrekking van een aan de universiteit werkzame persoon mag geen verband houden met de kandidaatstelling voor het lidmaatschap, het lidmaatschap of het voormalig lidmaatschap van de

betrokkene van de raad. Een beëindiging van de betrekking in strijd met het in dit lid bepaalde is nietig.

Artikel 9.33. Instemmingsbevoegdheid universiteitsraad

Het college van bestuur behoeft de voorafgaande instemming van de universiteitsraad voor elk door het college van bestuur te nemen besluit met betrekking tot ten minste de vaststelling of wijziging van:

- a. het instellingsplan, bedoeld in artikel 2.2,
- b. de vormgeving van het systeem van kwaliteitszorg overeenkomstig artikel 1.18, eerste lid, alsmede het voorgenomen beleid in het licht van de uitkomsten van de kwaliteitsbeoordeling, bedoeld in artikel 2.9, tweede lid tweede volzin,
- c. het studentenstatuut, bedoeld in artikel 7.59,
- d. het bestuurs- en beheersreglement, bedoeld in artikel 9.4,
- e>. regels op het gebied van de arbeidsomstandigheden,
- f. de keuze uit medezeggenschapsstelsels, bedoeld in artikel 9.30, eerste lid, en
- g. het beleid van het instellingsbestuur bij de toepassing van artikel 7.51, en de regels, bedoeld in het vijfde lid van dat artikel.

Artikel 9.35. Advies

Indien een te nemen besluit op grond van het bepaalde in het reglement van de universiteitsraad, krachtens artikel 9.34, derde lid onderdeel b, vooraf voor advies dient te worden voorgelegd aan de raad, draagt het college van bestuur er zorg voor dat:

- a. advies wordt gevraagd op een zodanig tijdstip dat het advies van wezenlijke invloed kan zijn op de besluitvorming,
- b. de raad in de gelegenheid wordt gesteld met hem overleg te voeren voordat advies wordt uitgebracht,
- c. de raad zo spoedig mogelijk schriftelijk in kennis wordt gesteld van de wijze waarop aan het uitgebrachte advies gevolg wordt gegeven, en
- d. de raad, indien het college van bestuur het advies niet of niet geheel wil volgen, in de gelegenheid wordt gesteld nader overleg met hem te voeren alvorens het besluit definitief wordt genomen.

Artikel 9.38. Instemmingsbevoegdheid faculteitsraad

De decaan behoeft de voorafgaande instemming van de faculteitsraad voor elk door hem te nemen besluit met betrekking tot ten minste de vaststelling of wijziging van:

- a. het faculteitsreglement, bedoeld in artikel 9.14, en
- b. de onderwijs- en examenregeling, bedoeld in artikel 7.13, met uitzondering van de onderwerpen, genoemd in het tweede lid, onder a tot en met g, en met uitzondering van het derde lid.

Artikel 9.46. Procesbevoegdheid universiteitsraad

1. De universiteitsraad kan in rechte optreden, indien de vordering strekt tot naleving door het college van bestuur van de verplichtingen jegens de raad, voortvloeiend uit deze titel.
2. In afwijking van artikel 8:75 van de Algemene wet bestuursrecht kan de raad niet in de proceskosten worden veroordeeld.
3. De raad treedt op verzoek van een commissie als bedoeld in artikel 9.47 op, indien de rechten van die commissie specifiek aan de orde zijn.

Relevante artikelen uit de WOR

Artikel 18

1. De ondernemer is verplicht de leden van de ondernemingsraad en de leden van de commissies van die raad, gedurende een door de ondernemer en de

ondernemingsraad gezamenlijk vast te stellen aantal uren per jaar, in werktijd en met behoud van loon dan wel bezoldiging de gelegenheid te bieden voor onderling beraad en overleg met andere personen over aangelegenheden waarbij zij in de uitoefening van hun taak zijn betrokken, alsmede voor kennisneming van de arbeidsomstandigheden in de onderneming.

2. De ondernemer is verplicht de leden van de ondernemingsraad en de leden van een vaste commissie of onderdeelcommissie, bedoeld in artikel 15, tweede lid, onderscheidenlijk derde lid, gedurende een door de ondernemer en de ondernemingsraad gezamenlijk vast te stellen aantal dagen per jaar, in werktijd en met behoud van loon dan wel bezoldiging de gelegenheid te bieden de scholing en vorming te ontvangen welke zij in verband met de vervulling van hun taak nodig oordelen.

3. De ondernemer en de ondernemingsraad stellen het aantal uren, bedoeld in het eerste lid, en het aantal dagen, bedoeld in het tweede lid, vast op een zodanig aantal als de betrokken leden van de ondernemingsraad en van de commissies van die raad voor de vervulling van hun taak redelijkerwijze nodig hebben. Daarbij wordt in acht genomen dat het aantal uren niet lager vastgesteld kan worden dan zestig per jaar en het aantal dagen:

- a. voor leden van een in het tweede lid bedoelde commissie die niet tevens lid zijn van de ondernemingsraad, niet lager vastgesteld kan worden dan drie per jaar;
- b. voor leden van de ondernemingsraad die niet tevens lid zijn van een in het tweede lid bedoelde commissie, niet lager vastgesteld kan worden dan vijf per jaar; en
- c. voor leden van de ondernemingsraad die tevens lid zijn van een commissie, niet lager vastgesteld kan worden dan acht per jaar.

4. De ondernemingsraad, alsmede ieder lid van de ondernemingsraad of van een commissie van die raad kan de kantonrechter verzoeken te bepalen dat de ondernemer gevolg dient te geven aan hetgeen is bepaald in het eerste, het tweede en het derde lid.